

Результати дослідження та їх обговорення. У 2-й та 3-й групах пацієнтів спостерігалися прояви дисліпідемії. Однак більш вираженими вони були в пацієнтів 3-ї групи, що виявлялося найвищими серед усіх порівнюваних груп рівнями загального ХС в 1,3 раза ($p < 0,05$), ХС ЛПНІЩ на 56,7 % ($p < 0,05$) та ТГ у 2 рази ($p < 0,05$) і зниження ЛПВІЩ на 18,3 % ($p < 0,05$) порівняно з практично здоровими особами.

Висновок. Відзначено вірогідну різницю показників загального холестерину ліпопротеїнів низької щільноти та тригліцидів у пацієнтів 3-ї групи порівняно з особами 2-ї групи. Таким чином, найбільш виражені ознаки дисліпідемії виявлено у хворих із хронічним панкреатитом та гіпотиреозом, що підтверджує тісний патогенетичний зв'язок між таким маркером тиреоїдної недостатності, як підвищення рівня тиреотропного гормону, проявами дисліпідемії та захворюваннями підшлункової залози.

УДК 577.125.33 + 616.37-002.2-06:616-056.257

Ферфецька К.В.

КМУ «Міська поліклініка № 3», м. Чернівці

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРОКСИДНОГО ОКИСНЕННЯ ЛІПІДІВ ТА СТАН ГЛУТАТОНОВОЇ ЛАНКИ АНТИОКСИДАНТНОГО ЗАХИСТУ У ХВОРІХ НА ХРОНІЧНИЙ ПАНКРЕАТИТ ІЗ СУПУТНІМ МЕТАБОЛІЧНИМ СИНДРОМОМ

Інтенсифікації процесів вільнорадикального окиснення ліпідів надається великого значення тому, що вони є однією з головних патогенетичних ланок у виникненні та рецидивуванні як хронічного панкреатиту (ХП), так і метаболічного синдрому (МС). Тому визначення ролі цих систем при коморбідному перебігу даних захворювань є актуальним.

Мета дослідження — вивчення особливостей пероксидації ліпідів і стану глутатіонової ланки антиоксидантного захисту у хворих на ХП у поєднанні з МС.

Матеріал і методи дослідження. Обстежені 46 пацієнтів, які були розподілені на групи. Першу групу становили 23 хворі на ХП (чоловіків — 5 (21,7 %), жінок — 18 (78,3 %)). Друга група — 23 хворі на ХП у поєднанні з МС (чоловіків — 9 (39,1 %), жінок — 14 (60,9 %)). Отримані результати порівнювалися з даними 15 практично здорових осіб, які сформували контрольну групу.

Визначали показники пероксидного окиснення ліпідів (ПОЛ) — уміст малонового діальдегіду (МДА) в плазмі та еритроцитах та антиоксидантної системи захисту (АОС) — уміст глутатіону відновленого (ГЛ-SH), активність глутатіон-S-трансферази та глутатіонпероксидази (ГЛ-ST та ГЛ-Rx) у крові хворих. Інтенсивність кінцевих продуктів вільнорадикального окиснення (МДА) визначали за методикою М.С. Гончаренко, О.М. Латинової. Уміст у крові ГЛ-SH визначали титраційним методом за О.В. Травіною у модифікації І.Ф. Мещишені, І.В. Петрової, активність ГЛ-ST та ГЛ-Rx — за І.Ф. Мещишенім у нмоль/хв на грам гемоглобіну.

Оцінку різниці сукупностей вибірки проводили, використовуючи t-критерій Стьюдента. Відмінність між вибірками вважалась статистично вірогідною при $p < 0,05$.

Результати дослідження та їх обговорення. Аналіз отриманих даних засвідчив, що у крові хворих другої групи вміст МДА в еритроцитах був вищим, ніж у контрольній групі. У хворих на ХП уміст МДА був у 1,64 раза вищим за показники контрольної групи і становив ($10,51 \pm 0,09$) мкмоль/л ($p < 0,05$). Щодо вмісту даного показника у хворих на ХП у поєднанні з МС відмічено його зростання в 1,78 раза, що становило ($11,34 \pm 0,07$) мкмоль/л ($p < 0,05$).

Відомо, що за умов гіперглікемії та інсульнорезистентності утворюються кінцеві продукти глікозилювання, що супроводжується активацією ПОЛ. Про це свідчить підвищення активності ГЛ-Rx (у хворих на ХП — ($170,77 \pm 3,97$) нмоль ГЛ-SH за 1 хв на 1 г Hb, у хворих на ХП у поєднанні з МС — ($195,77 \pm 5,10$) нмоль ГЛ-SH за 1 хв на 1 г Hb) та ГЛ-ST (у пацієнтів із ХП — ($128,91 \pm 5,51$) нмоль ГЛ-SH за 1 хв на 1 г Hb, у пацієнтів із поєднанням ХП та МС — ($148,99 \pm 4,79$) нмоль ГЛ-SH за 1 хв на 1 г Hb), що спостерігали в пацієнтів обох груп порівняно з контрольною групою.

Значну роль у підтриманні ПОЛ на високому рівні відіграє декомпенсація механізмів адаптації. Так, загострення ХП супроводжувалось суттевим порушенням функціонування однієї з основних протирадикальних систем організму — системи глутатіону. На це вказує вірогідне ($p < 0,05$) зменшення вмісту в крові ГЛ-SH у хворих всіх груп відносно показників практично здорових осіб (у хворих на ХП — ($0,61 \pm 0,02$) ммоль/л, при ХП у поєднанні з МС — ($0,57 \pm 0,01$) ммоль/л).

Висновки. Наявність метаболічного синдрому при хронічному панкреатиті в стадії загострення сприяє інтенсифікації пероксидного окиснення ліпідів та пригніченню глутатіонової ланки антиоксидантного захисту більшою мірою, ніж при ізольованому хронічному панкреатиті.

УДК 616.33/.36:616.72-007.24)-085-092

Чимпой К.А., Пашковська Н.В.

Кафедра внутрішньої медицини

Кафедра клінічної імунології, алергології

та ендокринології

Буковинський державний медичний університет,
м. Чернівці

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ У ХВОРІХ ІЗ ХРОНІЧНИМИ ГЕПАТОПАТИЯМИ ЗАЛЕЖНО ВІД ПОЛІМОРФІЗМУ ГЕНА ДЕЙОДИНАЗИ 1-го ТИПУ

В останні роки завдяки науковим дослідженням вітчизняних та зарубіжних вчених встановлено, що певні алельні варіанти гена дейодінази I типу (DIO1) можуть підвищувати ймовірність розвитку порушень функціонального стану щитоподібної залози. Проте досі не